

V nedeljo dne 19. marca se bo ob 9. uri vršilo v Ptuj na Kvedrovem trgu

OKRAJNO PREDVOLIVNO ZBOROVANJE

Govorila bosta ministar za znanost in kulturo pri vladi LRS in poslanski kandidat tov. dr. Jože Potrč ter predsednik Oblastnega ljudskega odbora Maribor tov. Simonič Franc

Okrajni odbor Osobodilne fronte, Ptuj

Naše ljudstvo si je zasluži, da ga vodijo najboljši sinovi jugoslovanskih narodov

Tov. Dušan Kveder generallajtnant JA in član Glavnega odbora OF Slovenije, je kandidat v volivnem okraju Ptuj-levi breg.

Na številnih sestankih so dejali volivci: »Zelimo, da pride naš kandidat na naše zborovanje!« Odrzgal se je za nekaj dni

Generallajtnant JA tov. Dušan Kveder

od svoje visoke vojaške odgovornosti in prišel med volivce. Mnogi so ga videli in slišali. Te prilike pa niso imeli vsi volivci. Poznajo ga in vendar radi vedno znova slišijo o njem pripovedovati, kako se je boril za pravice delovnega ljudstva.

Leta 1933 je bil sprejet v Partijo. Z največjo požrtvovalnostjo je kot profesionalni revolucionar izvrševal vse partijske naloge. Izključen iz gimnazije, večkratno zapiranje v Ptuj in obsodba pred ljubljanskim sodiščem na pol leta ječe ga ni niti za kratek čas odrgala od revolucionarnega dela med množico. Takoj po povratku na svobodo je nadaljeval v Ljubljani z delom kot član pokrajinskega sekretariata SKOJ-a za Slovenijo in kot glavni urednik mladinskega časopisa »Mlada pota« use do leta 1936, ko je moral zaradi preganjanja pobegniti v inozemstvo. V Franciji je nadaljeval z delom med jugoslovanskimi izseljenci pri organizaciji sindikatov in štrajkov. Kot urednik »Glasa izseljencev« je mnogo pripomogel k tesnejši povezavi jugoslovanskih v Franciji. Od 1937 leta je bil kot prostovoljec v Španiji stalno na fronti kot partijski funkcionar in politikomisar

v činu kapetana. Dvakrat je bil ranjen. Francoska reakcija ga je po porazu španske republikanske vojske dala aretirati februarja 1939 skupno z drugimi prostovoljci in internirati v taborišče, kjer so ostali nad 2 in pol leti. Kot član izoborišnega komiteta KP je deloval na ideološko političnem izobraževanju internirancev do časa, ko so ga nemški okupatorji skupno z ostalimi interniranci odpeljali iz Francije v taborišče v bližino Berlina. Od tam je tov. Dušan Kveder pobegnil avgusta 1941 v Jugoslavijo, se takoj vključil v NOB ter se tolkel z različnimi okupatorskimi formacijami na Štajerskem, Dolenjskem, Gorenjskem in Primorskem kot politikomisar bataljona, odreda, grupe odredov in korpusa, nato kot načelnik Glavnega štaba Slovenije, za tem kot pomočnik načelnika Vrhovnega štaba Jugoslavije, pozneje kot komandant Glavnega štaba Slovenije. Ob osvoboditvi je bil komandant Trsta. V vojni je dosegel čin generalmajorja in leta 1947 čin generallajtnanta. V NOB je bil dvakrat ranjen.

Dvojno odlikovanje v Španiji, Partizanska zvezda I. in II. reda, orden zaslug za narod I. reda, orden bratstva in edinosti I. reda ter 2 ordena za hrabrost so

Kandidat tov. Dušan Kveder in namestnik tov. Kovačič v Ptuj, po razgovoru s sekretarjema OK KPS in okr. odbora OF

odlikovanja, ki jih nosi tov. Dušan Kveder, ki zavzema sedaj visok položaj v JA.

Dne 26. marca t. l. bodo volivci iz ptujskega okraja dokazali z udeležbo na voličih, da so za politiko vlade FLRJ in linijo CK KPJ s tov. Titom na čelu ter da so za to, da zavzemajo v Zvezni skupščini FLRJ poslanska mesta takih sinov naših narodov, ki so pripravljeni, prenašati vse težave ter prevzeti odgovornost tudi za nadaljnje pravilno vodstvo pri graditvi socializma v FLRJ

Okr. volivna komisija Ptuj

Kandidat tov. dr. Jože Potrč med volivci iz Haloz

Na predvolivnem zborovanju v osnovni šoli v Podlehniku se je zbrala v nedeljo, 12. marca t. l., nad 200 mlajših in odraslih mož in žena ter mladincev predvolivaške vzgoje.

Tega zborovanja se je udeležil tudi kandidat za volivni okraj Ptuj desni breg tov. dr. Jože Potrč.

V poljudnem daljšem govoru je kandidat tov. dr. Jože Potrč volivcem nazorno prikazal vse okoliščine o graditvi socializma v naši državi, ki vežejo nase z vsemi napor in težavami, uspehi in napakami tudi življenje in delo delovnih ljudi iz Haloz. Vsa dejstva iz kandidata-tovega govora so bila zanimiva najmlajšim in odraslim udeležencem zborovanja. Razumeli so, zakaj je odnos našega državnega in partijskega vodstva napram našemu ljudstvu drugačen kot v drugih demokratičnih državah. Večina volivcev je razumela, zakaj imamo ob lastnih rudnih bogastvih pogoje za zgraditev lastne

težke industrije in zakaj nočemo ostati zaostala država. Večini kmečkih ljudi je jasno, zakaj skrbijo pošteni kmetje in posestniki za preskrbo delavcev v industriji, obratih in ustanovah in zakaj se poedinici upirajo vsakemu delu za družbeno gospodarstvo. Nešteto je mater in očetov, ki so doumeli, zakaj je pravilno dati svoje otroke v šole in zakaj je napočno, da nekateri otroci kljub svoji volji zaradi nerazumevanja staršev ne morejo v šole. Večini ljudi iz Haloz je jasno, zakaj je v tem delu okraja vedno prevladovala revščina in zakaj je moralo vedno nešteto očetov in sinov z doma, da družinam doma ni bilo treba trpeti hudega pomanjkanja. Danes so prilike v Halozah le delno drugačne. Kdor se ni vključil v delo na Strnišču ali drugje, na državno posestvo v Podlehniku ali v vinogradiško zadrugo v Dravinjskem vrhu, je pri malem nerodovitnem posestvu pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Govor maršala Tita na predvolivnem zborovanju v Drvaru

Ljudem, ki jim stvari še niso jasne, je treba tudi po stokrat pojasnjevati, za kaj gre, da bodo vsi razumeli našo stvarnost

V nedeljo, 12. marca je maršal Tito govoril na predvolivnem zborovanju v Drvaru — glavnem mestu Bosanske Krajine. Zborovanje je otvoril sekretar Oblastnega komiteja Partije za banjalučko oblast Rudi Kolak, nato pa je imel tovariš Tito naslednji govor:

Tovariši in tovarišice! Dovolite, da najprej izročim tople pozdrave tako vam, ki ste tu navzoči, kakor tudi vsemu ljudstvu Bosanske Krajine. Zelo sem srečen, da sem lahko po nekaj letih, odkar smo se tu borili za svobodo naše države, prišel v ta kraj, ki je pokazal med narodnoosvobodilno borbo svojo visoko zavest in dal neprecenljive žrtve za našo novo socialistično Juglavijo.

Moram vam reči, da sem želel kandidirati prav v vašem okraju, v Drvaru. Drvar sodi — čeprav je v naši državi mogoče inest in vasi, v katerih je plamenela ljudska vstaja — med tiste majhne številne kraje, ki so bili od prvih dni vstaje 1. 1941 do konca vojne žarišče ljudske vstaje. Drvar je bilo majhno mesto, ki je čvrsto nosilo plamenico revolucionarnega osvobodilnega gibanja Ju slavijo.

Pred vojno je maloiko v svetu vedel za Drvar. In ne le v svetu, marveč tudi v Jugoslaviji. Menili so, da je to neki od ostalega sveta odrezan kraj, za katerega se nihče ne briga. Danes pa je Drvar znan ne le široko po naši državi, marveč tudi široko po svetu. Saj so se v njem, njegovi okolici in Bosanski Krajini — azvijale junaške borbe. Tu je ljudstvo pokazalo, kaj zmore, če se zaveda svoje dolžnosti, če se zaveda, da je osvoboditev samo v njegovih lastnih rokah.

o izdajstvu oblastnikov stare Jugoslavije in vseh tistih, ki so bili dolžni napraviti vse za obrambo naše države, je naše ljudstvo po vsej državi, pa tudi v Drvaru, ostalo samo, osamljeno in gorlorko — ter bilo podvrženo vsem mogočim preganjanjem in iztrebljevanjem. Tudi v Drvaru kot v drugih krajih so

jemno borbo proti sovražniku, čeprav je ta borba naš, državi pokazala, da smo mi napravili relativno več kot kateri koli drug narod na svetu, vendar hočejo danes vse to zanikati in govore, da brez njih — nas ne bi bilo. Pred nekaj leti, tovariši, so popolnoma drugače govorili. Nekoč so govorili, da so narodni Jugoslovijci edini v Evropi, znotraj tako imenovanega fašističnega novega reda. Ki datejo vse od sebe za splošno stvar zavzevnikov in ki so resnični in edini pravi zavezniki narodov, ki so se borili proti nemškimi in drugim fašističnim tol-pam Takrat, so tako govorili. Govorili so, da je to, da so narodni majhne države znotraj neke fašistične države imeli toliko smelosti, da so se uprli proti največjemu sovražniku — fašističnemu osvajačju — zanje i moralna podpora i velika pomoč. Takrat so pravilno govorili, danes pa ne govore prav, tovariši (Tako je! Dolgotrajno poskanje.) Tako je to zadevo in ni drugače.

Toda oni danes ne zanikujejo samo tega, ne glede na te velike žrtve, marveč še več. V vsakodnevnem njihovem pisarjenju, pripovedovanju in brljanju po radiu lahko slišimo različne aerensnice in neumnosti. Na primer, danes, že pišejo in govore v moskovskem radiu in v svojih časopisih, da so za nas že med vojno ustvarili pogoje za industrializacijo naše države, da so nas med vojno gospodarsko podpirali. Kje ste videli to gospodarsko pomoč, tovariši? (Vzkliki: »Lažjejo!«) To kar ti govore, ni resnica, tovariši in tovarišice, toda vendarle govore, kaj pa to dokazuje? To dokazuje, da hočejo prav tako, kot so hoteli reducirati na ničlo našo veliko osvobodilno borbo, kot da je ni niti bilo, danes reducirati na ničlo našo nadčloveško borbo za zgraditev socializma, pa rečejo, da so nam vse to, kar imamo, oni dali in ustvarili. Vse to ni res, vse to je laž — in sramota je, da se danes kdo upa tako govoriti. (Enodušno odobravanje, poskanje in vzklikanje Partiji in Titu.)

Komu pa to pripovedujejo in komu je to potrebno, tovariši in tovarišice? Seveda nam tega ne morejo dokazati, saj vemo, kdo daje danes svoj prispevek, kdo danes gradi socializem in čigavo pomoč imamo: pomoč imamo v svojih lastnih notranjih silah, naših narodih, naših zavednih ljudeh, ki so se vsi kot eni moč oprli delati ter se čim bolj potrudili da bi našo državo dvignili iz zaostalosti, v kateri je. Toda vendar vam bom navedel, čeprav so številke — ua takih zborovanjih dolgočasne, nekaj primerov, iz katerih boste videli, kako je v resnici s to zadevo.

Moskovski radio je povedal 24. februarja — to vam bom prebral dobesedno — da so »jugoslovanski trockiistični upravitelji« dvignili hrup pri bližnjih takih imenovanih skupščinskih volitvah. Zanje so torej naše volitve trn v očesu. Moti jih to, da bo naše ljudstvo na teh volitvah svobodno izreklo svojo besedo — ali je za napredno socialistično Jugoslavijo ali za odvisno državo. Naše ljudstvo bo povedalo, da je za neodvisno socialistično Jugoslavijo. (Odobravanje.) Dalje pravijo, da »beograjski voditelji ne skoparijo z obljubami«. Slišite, tovariši in tovarišice, danes imamo voditelje v vseh krajih naše države in poglavitni voditelj je naše ljudstvo. Ako je kdo za nič, ga bo odstranilo ljudstvo, ako pa je dober, ga bo povzdignilo ljudstvo, ne pa kak posameznik ali skupina ljudi. Mi nismo nič drugega kot predstavnik ljudstva, ki izpolnjujejo tisto, kar naše ljudstvo želi. (Močno odobravanje in vzklikanje.) Bodimo logični. Tisti trenutek, ko bi mi, ki smo po volji ljudstva na svojih mestih, napravili nekaj, kar bi bilo proti temu ljudstvu, lahko vsakdo na svetu verjame, da bi morali zginiti z mesta, na katerem smo. To ljudstvo, ki je zmoglo ne le strmoglaviti prejšnji režim ter vse korenito spremeniti, temveč tudi okupatorja izgnati iz svoje države, to ljudstvo je sposobno tudi vsakega človeka in vsako skupino ljudi pognati z mesta, na katerem so, ako ne bi delali pravilno, ako bi delali proti njegovi volji. (Odobravanje.) Tako je s to zadevo in ni drugače. A tista trditve, da tukaj vlada nekaka klika, ni nič drugega kot obrekovanje našega ljudstva. S tem bi radi dokazali, da naše ljudstvo ne zna misliti s svojo glavo. Pa še kako zna naše ljudstvo misliti s svojo glavo, saj je tisti trenutek, ko so hoteli položiti pest na našo deželo, naše ljudstvo kot en moč reklo »ne« in dalo prav nam, ki se nismo strinjali s tako njihovo politiko. (Tako je! Močno pos-

kanje in vzklikanje CK KPJ in tovariši Titu.)

Glejte, kaj dalje pravijo: »Znano je, da je sovjetska država že med vojno izkazovala jugoslovanskim narodom veliko pomoč pri obnovi in razvoju gospodarstva ter utrjevanju njene politične in gospodarske neodvisnosti.« (Smeh.) Kje pa je ta pomoč? Kje so te tovarne, kje so poslopja, ki so jih oni zgradili? Ni jih. To pomeni — lažjejo! Dobesedno sem vam prebral, kaj govore. Ali je to častno zanje? Ni. Dalje pravijo: »Pomoč Sovjetske zveze je ustvarila realne možnosti za spremenitev Jugoslavije iz zaostale agrarne in napredno in v gospodarskem pogledu razvito državo z lastno industrijo in visoko donosnim kmetijstvom.« Torej oni čitajo tisto, kar mi pravimo, da hočemo, ter si polagajo naježik, da oni to delajo. To so naše besede, ki so jih oni uporabili, da bi dokazali nekaj, česar nikdar ni bilo, nekaj, o čemer so oni popolnoma drugače mislili. (Odobravanje.)

Dalje pravijo: »Sovjetska zveza je že konec 1944. leta poslala v Jugoslavijo 50.000 ton žita, po vojni pa je storila vse ukrepe, da bi izkazala Jugoslaviji pomoč pri obnovi in razvoju narodnega gospodarstva.« Ne bom govoril o tem, odkod je to žito, saj to ni potrebno. Toda sramota je, da nekdo stalno očita, če je dal kako pomoč med vojno. Pa tudi z Zapada smo dobili še več, vendar tega stalno ne spominjajo. Nismo dobili milijone in je nismo od nikogar zahtevali. Če smo kaj dobili, tedaj smo tudi zaslužili, da to dobimo.

In dalje pravijo: »Na temelju trgovinskih pogodb, ki so bile sklenjene z Jugoslavijo v aprilu 1945. in juniju 1946. in juliju 1947. je Sovjetska zveza dobavila Jugoslaviji od leta 1945 do 1948 za 541,6 milijona rubljev blaga. Nato je ZSSR na prošnjo jugoslovanske vlade dala kredit v znesku 795 milijonov rubljev.« — Poglejmo, kako je s tem kreditom. Res je, da smo imeli s Sovjetsko zvezo i trgovinske i investicijske pogodbe. Kakšna je zadeva s trgovinskimi pogodbami? Celotna naša izmenjava blaga po trgovinski pogodbi je bila taka: od njih smo dobili rafiniranih derivatov, benzina in drugega 386.063 ton, barvnega materiala 57.265 ton, papirja in celuloze 69 tisoč 500 ton, bombaža 35.803 tone, kemičnih izdelkov 29.900 ton, koka in antracita 300.143 ton ter za 5435 dolarjev raznega gumija in gumijastih surovin. V dolarjih znaša vse skupaj 75.367.000. To so glavni predmeti, ki se plačujejo v dolarjih, razen teh pa je bilo še nekaj druge drobnarije. Koliko pa smo mi njim izvozili? Od 1945. do 1949. leta smo izvozili v Sovjetsko zvezo 51.259 ton svinca, to je diagogeno blago in ga lahko prodaj za dolarje, kjer koli boče na svetu. Bakra smo izvozili 13.691 ton, ostalih rud, mangana in drugih 298.407 ton konoplje 17.360 ton, tobaka 16.540 ton, vinskega destilata 8449 ton, špirta 19.006 ton, sladkorja 9992 ton, oljnega olja 1550 ton, cementa nad 70.000 ton, suhih sliv 14.230 ton. Vsega skupaj smo izpolnili pogodbo za okrog 84 milijonov dolarjev, kar pomeni, da smo mi njim na temelju trgovinske pogodbe več dali kot oni nam. Taka je zadeva s to pomočjo. Oni so pomagali nam, mi smo pa še bolj pomagali njim pri blagovni izmenjavi. Tu ni nobene druge pomoči, kot je običajna pomoč, ko se trguje s kapitalističnimi državami, s katerimi pra tako trgujemo na istem temelju: blago za denar, denar za blago. Nekje lahko celo ceneje kupimo. Taka je zadeva s to izmenjavo, s to pomočjo.

Oni govore tudi o tem, kaj so nam dale tak imenovane ljudske demokracije — Češkoslovaška in druge, ničesar pa ne povedo o tem, da so nam Madžari ostali dolžni za več kot 55 milijonov dolarjev reparacij in da so nam vrh tega zadržali še 1200 milijonov din, ki smo jih vnaprej dali za blago, ki nam ga nato niso hoteli poslati. Niti o tem nič ne govore, kaj nam bi morali Poljaki dobaviti, pa niso, čeprav je nekaj bilo plačanega. Nič ne govore o tem, kaj so oni napravili v Avstriji, to je, da sovjetske vojaške oblasti niso dovolile dobavljanja turbin za naše hidrocentrale, ki bi jih že morali odposlati in za katere smo že plačali 700.000 dolarjev. O tem ne govore.

Kakšna je nadalje zadeva s temi tako imenovanimi krediti? Tudi te številke vam bom navedel. Le-te utegnemo biti na zborovanju dolgočasne, toda vedeti moramo zanje. Meseca junija 1946. leta smo sklenili sporazum, katerega obseg je znašal 9 milijonov dolarjev, odplačila pa so bila določena za dobo petih let s 3% obrestmi kot

(Nadaljevanje z 2. strani)